

**UNIVERSITY OF MEDICINE, PHARMACY, SCIENCE AND TECHNOLOGY OF
TÂRGU MUREȘ**

DOCTORAL SCHOOL OF LETTERS, HUMANISTS AND APPLIED SCIENCES

ABSTRACT OF PH.D. DISSERTATION

V. VOICULESCU AND SPIRITUAL EXPERIENCE

Doctorand:

Iulia Ramona TEUTIȘAN (MARTI)

Conducător științific:

Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA

Noting the indivisible character of the three components of the soul - Good, Truth and Beauty- which attempt to surprise the image of God in man, I have deciphered in this work the traces of V. Voiculescu's inner experience, left in his work. The writer has been, over time, a person who has assimilated these three dimensions of soul that he has enriched with a fourth dimension, that of ecstasy.

The traces of his introspection are therefore identifiable in his art, the spiritualization of the lexicon and the abstraction of the literary ideas, the refining of the style and bringing the literary language as close as possible to the innermost voice of the deeply religious man being the easiest to observe. However, the study sought to use these artistic formulas to understand the place they originated and to interrogate their aesthetic validity.

Bringing together the appearances of contradiction (tradition and modernity, academic and monastic world, inside and outside, etc.), V. Voiculescu radically transforms the sense of art, reinvesting it in a qualitative sense, making the problems of the being unresolved without the call to faith. In other words, in / from the field of literary aesthetics, V. Voiculescu denounces to her the fragile nature of her core - beauty is an artificial concept if it is not added to her primordial quality, that of salvation. The author treats art as a way of confessing faith, not as a way of revelation. By setting his model in transcendence, the writer does not content himself with the approximation, always looking for the substance.

Having the title “V. Voiculescu and the Spiritual Experience”, the study is structured in five chapters. In each chapter, we tried to highlight how Voiculescu is trying to make reality

(both historical and fictional) a space that affirms God. Assuming that the writer's biographical and literary destiny is known, we have conjugated his ideas about art, culture and religion from interviews or confessions with the hermeneutics of his literary symbolism. I have surprised both the passion of the writer for knowledge and his engagement in crossing the frontiers between the spheres of knowledge, which has opened to him other and other spaces. The continued novelty of the openings determined 1) the renewal of the character of the person / writer and 2) the embrace of the difference, of the new. The two consequences of the voiculescian itinerant are thematically found throughout the opera.

In the first chapter, *Faith and Literary Art*, we analyzed what art and religion have in common from the perspective of identity between expression and intuition. Both of them being caused by a riot of human spirituality, a profound crisis that engenders specific faculties, they produce reactions that are required to be clarified. Thus, the artist abandons himself in a spiritual deepening that will shape his aesthetic attitude, this depth being, "first of all, the appropriation of a hidden truth that must be sought and can be found." The spiritual meaning that emerges from the work of art is a mark of harmonizing aesthetic value with religious value.

V. Voiculescu considers art dependent on faith, confessing and not revealing, prayer being the real blessing that links the art to faith. Hence, the feeling already exists between the voiculescian writing and the writer, for which artistic inspiration - that uncontrollable tension released intuitively, irregularly, unconsciously - is preceded by enlightenment. N. Crainic sees the teandric intervention in the matter of poetic inspiration, enlightenment being the exaltation or transgression of this inspiration through the appeal to deification.

In art, the principle of beauty has artistic connotations, while in Christian faith this principle goes beyond the level of art, adding to its soteriological attribute of salvation. The beauty that saves is the spiritual beauty evoked in Christianity by the figure of the Savior, and in the literature by Dostoevsky; V. Voiculescu claims this beauty through the image of John the Evangelist in the parable of Salvation of the fig tree. Here, the Romanian writer brings to light the beauty whose job is the birth, not the seduction or the making of pleasure, the beautiful one whose attributes are humility, suffering and sacrifice. With the analysis of this principle moving from aesthetics to metaphysics, I explained Voiculescu's vision of the fourth dimension of existence - ecstasy and holiness - which the author proposes to continue in spiritual life.

Following the path of the author, we located the sources of the beautiful voiculescian in two complementary dimensions of his creation: the national culture and the great models of inner beauty, the saints. The familiarity and boldness that the child Voiculescu has in front of the biblical scenes, populated by angels, saints and prophets, alone standing in the marsh with wild flowers on the edge of a hill, are those of a witness to the divine majesty that he lives, thus, directly from an interior landscape imprinted by ethnic and popular, guaranteed by the authenticity and intensity of the inner states.

The second chapter, Religious Behavior, locates the writer in an interwar picture marked by the nationalistic and orthodox defensive of the group around Nichifor Crainic's magazine, and later, after 1946, recognizes it in the vicinity of the members of the religious movement *The fiery rush*, whose leader was Sandu Tudor. The writer has published in this interwar magazine since 1927 poems in the style of Alexandru Vlahuță, gradually evolving, with the spiritualization of the peasant language, to a stylized, symbolic style. The 7th "Gandirea" Number 1943 is a homage to the writer V. Voiculescu, in which N. Crainic, Ion Pillat and others capture his preoccupation for mystical living.

In this chapter I have underlined that Voiculescu's poetry fulfills, on an artistic basis, the theology of Nichifor Crainic whose fundamental theme is the teandric union. The traditionalist-orthodox ideology that complements Crainic's philosophy, announced by program articles such as "Jesus in my country" (1923), "Second Relief" (1926) and "The Tradition Meaning" (1929) is relevant to V. Voiculescu only partially, because, like Lucian Blaga, he built his artistic expression independently of the magazine's patterns. We have noticed V. Voiculescu's discreet way of referring to the issue of nationalism, this meeting between literature and faith being played in a state depicted by emblematic and controversial characters and personalities such as Nichifor Crainic, Nae Ionescu or Corneliu Zelea Codreanu. The attempt to restore the spiritual state of a nation through a procedure similar to a re-Christianization, a recognizable attempt in the legionary doctrine, made religious interwar behavior an extremist act, hard to understand under current conditions, when religious behavior is characterized by spirituality, decadence and confusion. I have analyzed the anti-utopian narrative *Prefrontal Lobocoagulation* as an example of a critical, anti-communist attitude. The claim of *Homo cordis absconditus* in terrestrial paradise created by man's mind and sustained by technique by invoking Shiva's eye, therefore, of the oriental spiritual tradition, seems ineffective. Spirit is not located in the pineal

gland, but in the heart - through the vast symbolism of the heart and the Spirit, the writer preaching the Christian message. While preserving the Christian character of the vision of *Prefrontal Lobocoagulation*, we also highlighted the Indian vision of the wandering of the Spirit in the world - the migration and expansion of the Universal Soul as it progressed as it was emptied. In one of the subchapters I opposed the tradition, as it was theorized in the study of Nichifor Crainic, *The Living Tradition* (the product of which is the history of the Word of God) from the philosophy of André Scrima, personality to which we will insist on the last pages of the work. True and creative, Tradition is the very gift of God, a gift that reminds us of the apostolic character of faith and which, once transmitted, maintains life, because "life can not be maintained, built, made with elements that are not alive." Through the creation of the last years of artistic expression, V. Voiculescu illustrates the affinity for this type of theological vision, the continuity of giving to God by conditioning the faith by making Tradition a transmissive gift. After the death of his friend Ion Pillat (April 17, 1945) and his wife (November 22, 1946), V. Voiculescu discovers the hesychastic prayer by attending meetings at the Antim Monastery in Bucharest, where lay and clergy deepened the Christian faith. I followed the writer's incursions into this space through the remembrance of his friends, and I broadly relayed the coordinates of the mysterious experiences by putting V. Voiculescu's heart praying. The third chapter, *Magic and Prose*, starts with one of the writer's testimonies that brings to his forefront his zeal for solitude and asceticism: "I miss the Ganges and the Himalayas." We analyzed how the Byzantine rite orthodox spiritual experience coalesces with the meditations practiced in Hinduism, the religious practices of the members of the burning Ruggle group being tolerant to other spiritual traditions (for example, A. Scrima has in his cell a wooden carved Buddha, Sandu Tudor recommends to read to Mironescu a book on the enlightenment experienced by the American author Paul Brunton in Maharashi's ahram in India). Stressing that the writer V. Voiculescu amends the purely external religiosity of the Orthodox church faces in works such as *the Chef at the Monastery*, *the Temptation of the Monk Evtichie*, *the Bad Lake*, we have found that in India the author finds a pattern of asceticism - the anahoret - that suits his inner search. Thus, V. Voiculescu's spirituality surprises the two traditions not by what they have different but by what they have in common.

The living together of the two languages - the collective, anonymous, the myths and the personalized one, of faith, places the writer's work in a creative generosity that strengthens the

story of the stories. The permanent reformation of the myth allows the narrative of the heroes, magical acts and rituals that impregnate it with sacredness. So I noticed the presentation of the divine in different ways, these different ways potentiating it. Voiculescu leaves the impression that he reminds us of something I forgot, that in the absence of the sacred factor, the fantastic is not enough to produce the state of genuine daze. The writer uses the magic motives to prepare a type of character knowledge that can not substitute the spiritual experience based on faith and love.

In two subchapters I analyzed the short stories - *Magic Love* and *Sakuntala*, highlighting the aspects that refer to the itinerary, the spiritual experience of the characters. We stopped at the Magic Love Mountain and the Sakuntala tent. Dionis's entry into the tent is equivalent to going out of the natural world, the character experiencing the acute experience of the soul in the form of a void already announced by this honeymoon of the mountains: "I was looking, I was looking for the inner void." In Indian culture the goal is the goal of Nirvana, "Nothing, non-existence, absolute void becomes the supreme good to which we can aspire with our whole being," writes L. Blaga in the *Philosophy of Religion Course*.

We noticed the initiatory character of friendship, the motif of the double in *Sakuntala* showing a consent of the friend's existence in feeling his own existence, and we analyzed the confiscation of the sacred by the magic. Representing the sublimed and stylized figure of the pneumatophor, the hermit or the foolish Anthony has prophetic characteristics, pervading the space of history in order to establish a disturbed cosmic order. The revolt of archaic time against modern times is represented by the appearance of the wolf, Sotropa the Sorcerer, and Father Teoctist, a servant of the Church who commits magical rituals. We noticed the symbolic dimensions of the cave, which is a passageway, a passage, an intermediate topos which promises, despite the darkness, the future light. The unseen war that voiculescene characters carry, many of which lie between the saints and the unclean, ends with the practices of the bulls. Towards the end of the chapter, I outlined the meanings of magical symbols such as the unclean, the strigoi, the devil, the gossip, the curse, finding that the prose is marked by an abundant magical-mythical imaginary. The chapter was closed by the analysis of the novel *Zahei the blind*, to whom I put the end to light. The fact that Zahei tries to find out his sight but ends up gaining prayer, assures the novel with a happy ending. Being pure with heart (Zahei prays in the name of the Fulga

priest who has sinned), Zahei acquires the inner vision, thus changing his eyes with the eternal eyes that are able to see God.

In the fourth chapter, *Religious and lyrical*, I highlighted the spiritualization of a poet's lexicon for which the craft of art became "a kind of cold and barren industry," whose artistic purpose is fulfilled by the affirmation of God. The writer's desire not to show these creations to the general public is explained by the fact that the spiritual experience is intelligible only for those who have lived it. I lingered on the literary motifs that symbolize the introspection, the mysterious encounter with the terrible divine simplicity: silence, prayer, heart and cross.

V. Voiculescu's religious mystical inspiration illustrates the surrender of the person in His hands by 1) waiting for the moment of God's dwelling in the humble heart, and 2) the contemplation of the light of divine grace. The poet is not a devout devotee, but a consciousness in tension, lucid and transfigured.

The last chapter, *Sonets and Love*, configures the facets of the author's condition of excellence as a writer. Responding to the light of the light, the light of the Platonic Ideas marks Voiculescu's work among the highest arts. By always adding Good to a purely sensual body beauty, elevating sensitivity to spirituality, the Poet exchanges for refusal, betrayal and contempt in love as an alchemist, the dialectic of love in the lyrics of the sonnets constituting Poetry. Its existence, of Poetry, is proof of the perpetual search of the Beautiful, therefore, of Immortality. Responding to the soteriological meaning of Christian beauty enunciated in the first chapter of the study, the Beautiful Platonic of origin in Voiculescu's creation has the same meaning of the divine, hypostasized through the intercession of Immortality. We followed the dialogue between eros and agape by appealing to Plato's *Symposion* and at the stage of the Gospel of John, Cap. 21, 15-17, noting that if *eros* is the term used by Plato to designate the ascending love towards Beauty, love lost if the subject subject to love does not meet the conditions of good and beauty, the word *agape* is the Christian name for the descendant love of God who loves creation above its aspects / qualities, regardless of the nature of its actions. Differentiating thus, through the downward dynamics of Christian love, agape is the only one who can quench the thirst of passionate love through the radical turn from the flesh to the spirit. We consider voiculuscian sonnets to capture this transformation of the poet into an itinerant who knows both passion, as a sign of temporality, and the gift of eternal love. We stopped on the issue of genius that the writer correlates not only with accumulated knowledge,

but also with abandon in love, which the younger lover does not know. The loving beauty of the boyfriend includes Love, Art and Death, and the hug of a loved one is, in fact, the simultaneous encounter of the three great sisters.

The verse "The poets remain today the heroes of immortality" (CXCIX) reminded us of the philosophy of Berdiaev who saw in the creations of the geniuses the only possibility that modern man could save himself, the saints being overcome by the demands of time and powerless to find ways to God. We have invoked, in this direction, the vision of Nichifor Crainic, who points out the differences between saints and geniuses by the way they are in relation to the world; so if the genius man (proudly, with the sense of superiority) considers the world as an aesthetic deformation, the holy (humble, inferiority) does not hate the world, but the sin in the world that "de-fades" it. We have shown the poet's possible position between these two extremes, the poet betraying superiority by speaking in the language of immortality (thanks to the experience of the eros) but also humility as the eros initiates him in Immortality through suffering.

The existence of Sonnets is due, to an extent that the present can not tell us, fr. Andrei of Antim, a few years old, André Scrima, an erudite traveler through universal knowledge and culture, a sort of cosmopolitan monk who has remained in the memory of those who have met him as an inconvenient character, a brilliant intelligence and originality. Although his tone is a calculated, distant as much as it takes for objectivism to settle, regardless of the theme he is addressing, I noticed a kind of attention, special care, delicacy when invoking the name of Dr. Voiculescu, for example, in the volume about the uplifting experience of Antim, the Time of the Bush. Of course, Voiculescu's high moral imperative imposes this gesture on any person speaking about it, but in André Scrima's case the situation becomes one that deserves a least interpretative and interrogative approach.

We consider that V. Voiculescu is a special case of Romanian literature through the authenticity of his spiritual experience, the evocation of his portrait being never redundant or without justification. The voiculescian literary model translates into a rarity, the difficulty of framing it in a singular formula being explicable by the depth of its attempts to express as faithfully as it is, in essence, inexpressible, these trials being spent in the interior, because "life religious is never fully understood and perceived if we look only from the outside, in its

established aspects. Every true religion is traversed by a line, a sense of the true Truth of truth, and if we really want to understand a religion, we have to go there inwardly. "

BIBLIOGRAPHY

BIBLIOGRAPHY OF THE WORK:

Voiculescu, Vasile, *Zahei Orbul*. Roman, cu o prefață de Mircea Tomuș, text stabilit de I. Voiculescu, Editura Dacia, Cluj, 1970

Idem, *Articole, comunicări, documente*, Buzău, 1974

Idem, *Ultimele sonete închipuite ale lui Shakespeare în traducere imaginară.*, selecție, postfață și biografie de Cornel Ungureanu, Editura Minerva, București, 1981

Idem, *Alcyon sau Diavolul alb.*, Povestiri, Editura Minerva, București, 1981

Idem, *Iubire magică. Povestiri*. Ediție îngrijită de Victor Iova. Repere istorico-literare de Aurora Slobodeanu și Victor Iova, Editura Minerva, București, 1984

Idem, *Gânduri albe*, ediție și cronologie de Victor Crăciun și Radu Voiculescu, studiu introductiv, note și variante de Victor Crăciun, cu un *Cuvânt înainte* de Șerban Cioculescu, București, Editura Cartea Românească, 1986

Idem, *Opera literară. Proza, vol. I*, ediție îngrijită și prefață de Roxana Sorescu, București, Editura Cartex 2000, 2003

Idem, *Opera literară. Poezia, vol. II*, ediție îngrijită și prefață de Roxana Sorescu, București, Editura Cartex 2000, 2003

Idem, *Opera literară. Dramaturgia. Documente biografice. Manuscrise sechestrate. Manuscrise regăsite, vol. III*, ediție îngrijită și prefață de Roxana Sorescu, București, Editura Cartex 2000, 2003

CRITICAL BIBLIOGRAPHY

Apetroaie, Ion, *Vasile Voiculescu. Studiu monografic*, Editura Minerva, București, 1975

Ardeleanu, Virgil, *Vasile Voiculescu*, Editura pentru Literatură, București, 1969

Braga, Mircea, *Vasile Voiculescu în orizontul tradiționalismului*, Editura Minerva, București, 1984

Grăsoiu, Liviu, *Poezia lui Vasile Voiculescu*, Editura Dacia, Cluj, 1977

Măduța, Sabina, *Vasile Voiculescu, scriitorul martir și Rugul aprins*, Editura Florile Dalbe, 2001

Mincu, Marin, *Vasile Voiculescu*, Editura Cartea Românească, București, 1971

Mohanu, Constantin, prefăță la romanul *Zahei orbul*, Editura 100+1 Gramar, București, 1996

Oprea, Nicolae, *Magicul în proza lui Vasile Voiculescu*, Editura Paralela 45, București, 2003

Piru, Alexandru, *Vasile Voiculescu, studii și observații critice*, Editura Eminescu, București, 1973

Popescu, Florentin, *Pe urmele lui Vasile Voiculescu*, Editura Sport-Turism, București, 1984

Popescu, Florentin, *Vasile Voiculescu, contemporanul nostru*, Colecția Studii și cercetări de istorie literară, îngrijită de Alexandru Oprescu, Editura Biblioteca Județeană Vasile Voiculescu, Buzău, 1996

Rotaru, Ion, *Vasile Voiculescu*, Editura Recif, București, 1993

Zaharia-Filipaș, Elena, *Introducere în opera lui Vasile Voiculescu*, Editura Minerva, București, 1980

Boldea, Iulian, Vasile Voiculescu, în *Tradiționalismul, din Istoria didactică a poeziei românești - perspectivă analitică. Symbolism. Modernism. Tradiționalism. Avangardă*, Editura Aula, Brașov, 2005

Călinescu, George, *Ortodoxiștii*, în *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1941

Crăciun, Gheorghe, Vasile Voiculescu, în *Istoria didactică a literaturii române*, Editura Magister, Brașov, 1997

Manolescu, Nicolae, Vasile Voiculescu în *Marii scriitori; Poezia din Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Pitești, 2008, Editura Paralela 45

Micu, Dumitru, V. Voiculescu în *Mișcarea tradiționalistă din Scurtă istorie a literaturii române*, Editura Iriana, București, 1995

Micu, Dumitru, V. Voiculescu, în *Mișcarea tradiționalistă, în Poezia, din Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*, București, Editura Saeculum I.O., 2000

Mincu, Marin, V. Voiculescu, în *Poezia tradiționalistă din O panoramă critică a poeziei române din secolul al XX-lea - de la Alexandru Macedonski la Cristian Popescu*, Editura Pontica, Constanța, 2007

Aderca, Felix, *Contribuții critice II*, Editura Minerva, București, 1988

Anania, Valeriu, *Poezia religioasă modernă, mari poeți de inspirație creștină, Vasile Voiculescu – liniștea supremă a iubirii*, în vol. *Din spumele mării*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995

Anania, Valeriu, V. Voiculescu în *Rotonda plopilor aprinși*, Editura Cartea Românească, București, 1983.

Anghel, Paul, *Istoria literară ca muză*, subcapitolul Voiculescu – un exotic din *Nouă arhivă sentimentală*, Editura Eminescu, București, 1975

Anghel, Paul, *Lumea lui Voiculescu*, în *Arhivă sentimentală*, Editura pentru Literatură, București, 1968

Apetroaie, Ion, *Poezia lui V. Voiculescu în V. Voiculescu, Poezii*, Ediție îngrijită, prefață, cronologie, repere critice și bibliografie de Ion Apetroaie, Editura Porto-Franco, Galați, 1995

Apetroaie, Ion, *Vasile Voiculescu și datoria criticii de azi*, în *Literatură și reflexivitate*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 1996,

Ardeleanu, Virgil, *Vasile Voiculescu*, în vol. *Proza poezilor*, Editura pentru Literatură, București, 1969

Bădăraș, George, *Vasile Voiculescu – Loștrita*, în vol. *Fantasticul în literatură*, Institutul European, Iași, 2003

Balotă, Nicolae, în *Romanul românesc în secolul XX*, Editura Viitorul românesc, București, 1997

Balotă, Nicolae, *Vasile Voiculescu sau Duhul povestirii*, în vol. *De la Ion la Ioanide. Prozatori ai secolului 20*, Editura Eminescu, București, 1974

Barbu, Marian, *Nivelele tragicului într-un destin asumat: Zahei orbul, (1970), de Vasile Voiculescu*, în *Estetica autenticității în postmodernismul narativ* din vol. *Aspecte ale romanului românesc contemporan, vol. II*, Editura Scrisul românesc, Craiova, 1995

Beșteliu, Marin, *Povestirile lui Vasile Voiculescu*, în volumul *V. Voiculescu: Capul de zimbru, povestiri*, ediție îngrijită și prefată de M. Beșteliu, Editura Cartea Românească, București, 1987

Boldea, Iulian, *Dimensiuni critice*, Editura Universității Petru Maior, Târgu-Mureș, 1998

Boldea, Iulian, *Vasile Voiculescu în De la modernism la postmodernism*, Editura Universității Petru Maior, Târgu-Mureș, 2011

Braga, Mircea, *Sacrul în poezia românească (volum colectiv)*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007

Bușulenga-Dumitrescu, Zoe, *Câteva cuvinte la Călătorie spre locul inimii: poeme religioase*, în vol. *Vasile Voiculescu. Călătorie spre locul inimii: poeme religioase*, Ediție îngrijită și Notă asupra ediției de Radu Voiculescu, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994

Ciopraga, Constantin, *Pasionalitate și transcendență: V. Voiculescu*, în *Amfiteatru cu poeți*, Editura Junimea, Iași, 1995

Constantinescu, Pompiliu, *V. Voiculescu: Poeme cu îngeri* în vol. *Scrieri, vol. V*, Editura Minerva, București, 1971

Crohmălniceanu, Ovid S., *Influențe expresioniste în piesele lui V. Voiculescu* în vol. *Literatura română și expresionismul*, Editura Eminescu, București, 1971

Streinu, Vladimir, *Opera literară a lui V. Voiculescu*, în V. Voiculescu, Antologie, prefață, table cronologic, bibliografie critică selectivă de Rodica Pandele, Editura Eminescu, 1981

Boldea, Iulian, *Fenomenologia ideilor religioase*, în „Vatra”, nr. 6-7/ 2000

Boldea, Iulian, *Semnificațiile discursului autobiografic*, în revista Rost, nr. 51/ 2007

Boldea, Iulian, *Spiritualitate și poezie: Vasile Voiculescu*, în „Tabor”, nr.4/ 2010

Capotă, Teodor, *Poemul religios: Vasile Voiculescu: În grădina Ghetsemani*, în „Limba și literatura română”, nr. 2/ 1999

Cârstoiu, Ștefan, *Poezie și religie în opera poetică a lui Nichifor Crainic*, în „Gândirea”, anul XIX, nr. 4/ 1940

Cistelecan, Al., *Diacritice. Vasile Voiculescu—poet pe a V-a parte*, în „Argeș”, ianuarie/ 2007

Cistelecan, Al., *Limbajul ultimativ. Lirismul mistic*, în „Cuvântul” nr 6/ 2009

Cistelecan, Al., *Vecinul meu—Dumnezeu*, în „Vatra”, nr. 3/ 2007

Eliot, T. S., *Literatură și religie*, Traducere de Magda Wächter și Ioan Milea, în „Vatra”, an XXIX, nr. 2/ 1999

Manolescu, Nicolae, *Poezia ca rugăciune*, în „România literară”, nr. 35/ 1998

Moraru, Cornel, *Memoria suferinței*, în „Vatra”, anul XXII, nr. 1/ 1992

Moraru, Cornel, *Suferința în memorie*, în „Vatra”, anul XXI, nr. 242/ 1991

Pillat, Ion, *V. Voiculescu, poet al țării și al sufletului ei*, în „Gândirea”, nr 7/ 1943

Simuț, Ion, *Vasile Voiculescu—un isihast în plin secol XX*, în „România literară”, an XXIII, nr.19/ 1990

Sorescu, Roxana, *Vasile Voiculescu – inedit*, în „România literară”, an XXX, nr. 34/1997

GENERAL BIBLIOGRAPHY

Agamben, Giorgio, *Nuditatea*, traducere din italiană de Anamaria Gebăilă, Editura Humanitas, București, 2014

Agamben, Giorgio, *Prietenul. Ce este un dispozitiv? Biserica și Împărăția*, Traducere din italiană de VLAD RUSSO, Ed. Humanitas, București, 2012

Berdiaev, Nikolai, *Împărăția lui Dumnezeu și împărăția cezarului, Preambul gnoseologic*, Traducere din rusă de Nina Nicolaeva, Ed. Humanitas, București, 1998

Biruința unei iubiri. Dinu & Nelli Pillat. Pagini de corespondență, ediție îngrijită de Monica Pillat, Editura Humanitas, 2008

Blaga, Lucian, *Curs de filosofia religiei*, text stabilit de Dorli Blaga, Christu Nastu și G. Piscoci Dănescu, FRONDE, Alba Iulia-Paris, 1994

Blaga, Lucian, *Gândire magică și religie. Despre gândirea magică*, în *Opere*, vol. 10, *Trilogia valorilor*, Editura Minerva, București, 1987

Blaga, Lucian, *Trilogia valorilor II, Gândire magică și religie*, Ed. Humanitas, București, 1996

Boia, Lucian, *Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1930 și 1950*, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Humanitas, București, 2013

Borella, Jean, *Criza simbolismului religios*, Traducere de Diana Morărașu, Ed. Institutul European, 1995

Borges, Jorge Luis, *Cărțile și noaptea*, Ediție îngrijită, prefată și traducere de Valeriu Pop, Editura Junimea, Iași, 1988

Breck, John, *Darul sacru al vieții*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2001

Brémond, Henri, *Prière et Poésie*, Bernard Grasset, Paris, 1926

- Brunton, Paul, *India secretă*, Traducere de Ciprian Șiualea, Ed. Polirom, Iași, 2013
- Bulgakov, Serghei, *Lumina neînserată. Contemplații și reflecții metafizice*, Traducere de Elena Drăgușin, Editura Anastasia, București, 1999
- Caillois, Roger, *Omul și sacrul*, Traducere din limba franceză de Dan Petrescu, Editura Nemira, București, 1997
- Călinescu, George, *Principii de estetică*, ediție îngrijită și prefăcută de Al. Piru, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1974
- Călinescu, Matei, *Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*, Traducere de Tatiana Pătrulescu și Radu Țurcanu, Postfață de Mircea Martin, Editura Univers, București, 1995
- Chevalier, Jean, Gheerbrant Alain, (coordonatori), *Dicționar de simboluri. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, traducere de Micaela Slăvescu, Laurențiu Zoicaș (coord.), Daniel Nicolescu, Doina Uricariu, Olga Zaicik, Irina Bojin, Victor-Dinu Vlădulescu, Ileana Cantuniari, Liana Repeșeanu, Agnes Davidovici, Sanda Oprescu, Ed. Polirom, București, 2009
- Ciomoș, Virgil, *Proust: inconștientul și inter-zisurile sale*, în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, series Humanistica, XIII, Editura Academiei Române, 2015
- Clark, Roland, *Sfântă tinerețe legionară. Activismul fascist în România interbelică*, Traducere de Marius-Adrian Hazaparu, Editura Polirom, București, 2015
- Claudel, Paul, *Un poet privește crucea*, Traducere Anca Sârbulescu, Editura Anastasia, 1994
- Crainic, Nichifor, *Zile albe, zile negre. Memorii*, vol.I, Ed. Gândirea, București, 1991
- Crainic, Nichifor, *Nostalgia paradisului*, Ediție cu un studiu introductiv de Dumitru Stăniloae, Postfață și note de Magda Ursache și Petru Ursache, Fișă bibliografică de Alexandru Cojan, Editura Moldova, Iași, 1994

Crainic, Nichifor, *Sfințenia – împlinirea umanului (curs de teologie mistică) (1935 – 1936)*, ediție îngrijită de Ierod. Teodosie Paraschiv, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași, 1993

Crohmălniceanu, Ovid. S., în *Literatura română între cele două războaie mondiale*, Ed. Universală, București, 2003

Diaconu, Mircea, A. *Poezia de la „Gândirea”*, Ediția a II-a revăzută, Editura Ideea Europeană, București, 2008

Dumezil, Georges, *Uitarea omului și onoarea zeilor*, Traducere de George Anania, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998

Durkheim, Émile, *Formele elementare ale vieții religioase*, traducere de Magda Jenrenaud și Silviu Lupescu, cu o prefață de Gilles Ferreol, Editura Polirom, Iași, 1995

Eliade, Mircea, *Imagini și simboluri, Eseu despre simbolismul magico-religios*, prefață de Georges Dumézil, Traducere de Alexandra Beldescu, Ed. Humanitas, București, 1994

Eliade, Mircea, *Sacrul și profanul*, Traducere din franceză de Brândușa Prelipceanu, Ediția a III-a, Ed. Humanitas, București, 2013

Evdokimov, Paul, *Arta icoanei. O teologie a frumuseții*, Traducere din limba franceză de Grigore și Petru Moga, Editura Sophia, București, 2014

Evseev, Ivan, *Dicționar de magie, demonologie și mitologie românească*, Editura Amarcord, Timișoara, 1998

Florenski, Pavel, *Stâlpul și temelia Adevărului. Încercare de teodicee ortodoxă în douăsprezece scrisori*, În românește de Emil Iordache, pr. Iulian Friptu și pr. Dimitrie Popescu, Studiu introductiv: diac. Ioan I. Ică jr., Editura Polirom, Iași, 1999

Gadamer, H. G., *Actualitatea frumosului*, Ed. Polirom, Iași, 2000

Gauchet, Marcel, *Ieșirea din religie. Parcursul laicității*, Traducere din franceză de Mona Antohi, Ed. Humanitas, București, 2006

Guénon, R., *Metafizică și cosmologie orientală*, Trad.din limba franceză: Daniel Hoblea, Cuvânt introductiv: Mircea A. Tămaș, Editura Herald, București, 2005

Heidegger, Martin, *Originea operei de artă*, Traducere și note Thomas Kleininger și Gabriel Liiceanu, Studiu introductiv de Constantin Noica, Editura Humanitas, București, 1995

Hesse, Hermann, *Siddhartha. Călătoria spre Soare-Răsare*, Editura Rao, București, 2013

Jinga, Constantin, *Biblia și sacrul în literatură*, Colecția „Episteme” 2, Cuvânt însoțitor de Teodor Baconsky, Editura „Universității de Vest”, Timișoara, 2001

Kernbach, Victor, *Dicționar de mitologie generală. Mituri, divinități, religii*, Editura Albatros, București, 2004

Lavric, Sorin, *Noica și mișcarea legionară*, Ediția a doua revăzută, Ed. Humanitas, București, 2008

Manolescu, Anca, *Europa și întâlnirea religiilor. Despre pluralismul religios contemporan*, Editura Polirom, București, 2005

Micu, Dumitru, „*Gândirea*” și *gândirismul*, Editura Minerva, București, 1975

Mironescu, Alexandru, *Calea inimii. Eseuri în duhul Rugului Aprins*, București, Ed. Anasatasia, 1998

Mironescu, Alexandru, *La Scaunul mărturisirii*, Volum îngrijit de Ierom. Benedict Vesa, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2015

Mironescu, Ileana, *În preajma lui Alexandru Mironescu*, Volum îngrijit de Ierom. Dr. Benedict Vesa, Editura Renașterea, 2015

Morus, Thomas, *Utopia, Cartea de aur a lui Thomas Morus, pe cât de utilă pe atât de plăcută, despre cea mai bună întocmire a statului și despre noua insulă Utopia*, Traducere din limba latină de Elefterie și Șt. Bezdechi, Ediție îngrijită și prefătată de Ion Acsan, Editura Mondero, București, 2003

Nygren, Anders, *Agape and Eros, Part I A Study of the Christian Idea of Love, Part II The History of the Christian Idea of Love*, trad. Philip S. Watson, S.P.C.K., London, 1957

Oprea, Nicolae, *Magicul în proza lui V. Voiculescu*, Editura Paralela 45, București, 2003

Ornea, Zigu, *Anii treizeci. Extrema dreaptă românească*, București, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995

Ortega y Gasset, José, *Dezumanizarea artei și alte eseuri de estetică*, Traducere din spaniolă, prefață și note de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 2000

Ortega y Gasset, José, *Revolta maselor*, Traducere de Coman Lupu, Ed. Humanitas, București, 1994

Ortega y Gasset, José, *Revolta maselor*, Traducere de Coman Lupu, Ed. Humanitas, București, 1994

Otto, Rudolf, *Sacrul. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*, traducere din limba germană de Ioan Milea, Editura Limes, Florești, 2015,

Pamfile, Tudor, *Mitologie Românească*, Ediție îngrijită și prefațată de Iordan Datcu, Editura „Grai și suflet-Cultura națională”, București, 2000

Paul Evdokimov, *Vârstele vieții spirituale. De la părinții pustiei până în zilele noastre*, Cuvânt înainte de Pr. Prof. ION BUGA, Traducere din franceză de Pr. Prof. Ion Buga și Anca Manolescu, Ed. Humanitas, București, 2006

Paz, Octavio, *Copiii mlaștinii. Poezia modernă de la romantism la avangardă*, Ediție nouă, revăzută și completată, Traducere și prefață de Rodica Grigore, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2017

Pelikan, Jaroslav, *Tradiția creștină, o istorie a dezvoltării doctrinei, vol. I, Nașterea tradiției universale (100-600)*, trad. de Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004

Petrescu, Camil, *Teze și antiteze*, Ediție îngrijită de Florica Ichim, Editura 100+1 GRAMAR, București, 2002

Platon, *Banchetul*, Traducere, studiu introductiv și note de Petru Creția, Ed. Humanitas, București, 1995

Platon, *Phaidros*, Traducere, lămuriri preliminare și note de Gabriel Liiceanu, Ed. Humanitas, București, 1993

Plămădeală, Antonie, *Rugul Aprins*, Editura Episcopia Sibiului, Apologeticum, Sibiu, 2002

Raymond, Aron, *Democrație și totalitarism*, traducere de Simona Ceașu, Ed. All Educational, 2001

Ries, Julien, *Sacrul în istoria religioasă a omenirii*, Editura Polirom, Iași, 2000

Rousseau, Jean-Jacques, în vol. *Eseu despre originea limbilor unde se vorbește despre melodie și despre imitația muzicală*, traducere, prefață și comentarii de Eugen Munteanu, ed. Polirom, Iași, 1999

Rusu, Liviu, *Eseu despre creația artistică. Contribuție la o estetică dinamică*, Studiu introductiv Marian Papahagi, Traducere din limba franceză: Cristina Rusu, Editura științifică și enciclopedică, București, 1989

Sbornicul, Culegere despre Rugăciunea lui Iisus, Miezul evlaviei ortodoxe, Culegere din învățăturile Sfinților Părinți și din îndrumările oamenilor încercați care au pus rugăciunea în lucrare, Traducere din limba rusă de preot Gheorghe Roșca, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2015

Scărarul, Ioan, *Scara Raiului*, precedată de *Viața pe scurt a lui Ioan Scolasticul* și urmată de *Cuvântul către păstor*, Ediția a III-a, Traducere, introducere și note de mitropolit Nicolae Corneanu, Editura Amarcord, Timișoara, 1998

Schuon, Frithjof, *Ochiul Inimii*, traducere din limba franceză: Daniel Hoblea, Editura Herald, București, 2008

Scrima, André, *Duhul Sfânt și unitatea Bisericii. Jurnal de Conciliu*, Cuvânt înainte de Olivier Clement, Prefață de H.R. Patapievici, Volum îngrijit de Bogdan Tătaru – Cazaban,

Texte traduse de Măriuca Alexandrescu, Dan Săvinescu, Larisa și Gabriel Cercel, Bogdan Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, București, 2004

Scrima, André, *Experiența spirituală și limbajele ei*, volum îngrijit de Anca Manolescu în colaborare cu Radu Bercea, cuvânt înainte de Anca Manolescu, traducere din limba franceză și engleză și note de Anca Manolescu, Editura Humanitas, București, 2008

Scrima, André, *Funcția critică a credinței*, Prefață, traducere din franceză, note și îngrijirea volumului de Anca Manolescu, Editura Humanitas, București

Scrima, André, *Funcția critică a credinței*, Prefață, traducere din franceză, note și îngrijirea volumului de Anca Manolescu, Editura Humanitas, București, 2011

Scrima, André, *Timpul rugului aprins. Maestrul spiritual în tradiția răsăriteană*, prefață de Andrei Pleșu, volum îngrijit de Anca Manolescu, ed. Humanitas, București, 1996

Špidlík, Tomáš, *Spiritualitatea Răsăritului creștin, II. Rugăciunea*, Traducere: diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1998

Stăniloae, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I., ediția a III-a, Editura IBMBOR, București, 1978

Steinhardt, Nicolae, *Dăruind vei dobândi, Cuvinte de credință*, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, Baia Mare, 1992, p. 29.

Steinhardt, Nicolae, *Primejdia mărturisirii, convorbiri cu Ioan Pinteș*, ediția a III-a, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000

Tismăneanu, Vladimir, *Diavolul în Istorie. Comunism, fascism și câteva lecții ale secolului XX*, Editura Humanitas, București, 2013

Urs von Baltasar, Hans, *Iubirea, formă a revelației*, Traducerea din limba germană: Ioan Inesc, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005

Valery, Paul, *Poezii. Dialoguri. Poetică și estetică*, Editura Univers, București, 1989

Van Gennep, A., *Formarea legendelor*, Traducere de Lucia Berdan și Crina Ioana Berdan, Studiu introductiv de Petru Ursache, Postfață de Lucia Berdan, Polirom, Iași, 1997

Vianu, Tudor, *Estetica*, Cuvânt înainte: prof. univ. George Gană, Editura Orizonturi, București, 2010

Vianu, Tudor, *Filosofie și poezie. Filosofi și poeți – către o concepție estetică a lumii*, Ediție îngrijită de Vlad Alexandrescu, Editura Albatros, București, 1997

Vianu, Tudor, *Introducere în teoria valorilor întemeiată pe observația conștiinței*, ediție îngrijită de Vlad Alexandrescu, Ed. Albatros, București, 1997

Voegelin, Eric, *Religiile politice*, Editura Humanitas, București

Zăvorâțul, Sf. Teofan, *Calea spre mântuire*, Editura Fundației Dosoftei, București, 1999

Zimmer, Heinrich, *Regele și cadavrul. Poveste despre biruința sufletului asupra răului*, Ediția a III-a, Traducere de Sorin Mărculescu, Ed. Humanitas, București, 2013

DICTIONARIES. ANTOLOGIES.

Anghelescu, Mircea, *Dicționar de termeni literari*, Editura Garamond, București, 2000

Antologie de poezii creștine. Vol. I-VIII, Editura Agape, Făgăraș, 1996-1997

*** *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediție jubiliară a Sfântului Sinod, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată și adnotată de Bartolomeu Anania, Arhiepiscopul Clujului, Editura Institutului Biblic și de Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001

*** Chevalier, Jean, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri*, vol. 1-3, Traducere de Micaela Slăvescu, Laurențiu Zoicaș și colab., Editura Artemis, București, 1994-1995

*** *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. 1- 4, Ion Pop (coord.), Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2000-2003

*** *Dicționarul Esențial al Scriitorilor Români (DESR)*, Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, Editura Albatros (coord.) București, 2000

*** *Poezie creștină românească*, Ediție îngrijită de Magda și Petru Ursache, Editura Institutului European, Iași, 1996

Popescu, Florentin, *Poezie română religioasă, Antologie*, Editura Coresi, București, 2002